

"Hatta onlar servet-i dünyadan tenfir yolunda pençesini küçük bir sayda (ava) atan biçarelerin hassas ve zayıf damarlarını tutarlardı. Tâ pençeleri o sayddan açılsın, onlar o avı kaçırsınlar." Açıklar mısınız?

"Zaman-ı sabık, vahşet ve cehaletinizi istihdam ederek pis bir tarik ile ve müheyyâ ettiği plânlarla, bir kısım büyükler cebir kuvvetiyle o menbaı ve o mâdeni delip, zülâl-i hayatı kumistan ve şûristan sahrasına akıttılar. Bazı tembel ve cerrarlar yeşillendi. Hatta onlar servet-i dünyadan tenfir yolunda pençesini küçük bir sayda (ava) atan biçarelerin hassas ve zayıf damarlarını tutarlardı. Tâ pençeleri o sayddan açılsın, onlar o avı kaçırsınlar. Evet, her milletin, o milletin menfaati için bir miktar malı ile fedakârlık edip bir sehâveti vardır. İşte, bizdeki sehâvet-i milliye su-i istimal edildi."(1)

Geçmişin anlayışı, köylülüğünüzü ve cehaletinizi kullanarak, kötü ve yanlış bir yol ile hazırladığı bir takım planlarla ve baskı ve istibdadın da yardımı ile bu milletin hayır işleme ve yardımseverlik kanalını verimsiz arazilere sevk ederek, boş yere harcadılar. Bu milletin gücünü ve hazinesini berhava ettiler.

Hatta bu anlayıştan beslenen bir takım **tembel ve dilenciler** güruhu oluştu. Hatta bu tembel ve dilenciler sınıfı halkı soymak için, halkı dünya malından nefret ettirmek sureti ile malı kendilerine yöneltmeye çalıştılar. Yani "**dünya malı fani mal, senin nene gerek**" deyip, malı bir av gibi kendi önlerine sürdüler.

Bu milletin cömertlik ve yardımseverlik damarı iyi bir niyet ve güzel bir organize ile tanzim edilse idi, bu milletin gücü ve gelişimi bugünden çok daha ileri ve güçlü olurdu.

(1) bk. [Münazarat](#).